

KASKISTEN KAUPUNKI

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELLE 2019 Kaskisten kaupungin kaupunginvaltuustolle

1. TARKASTUSLAUTAKUNTA 2017-2021

Kaupunginvaltuuston nimeämä tarkastuslautakunta toimikaudeksi 2017-2021:

Varsinaiset jäsenet		Henkilökohtaiset varajäsenet
Erkki Nykänen	puheenjohtaja	Roger Roos
Ilkka Hovi	varapuheenjohtaja	Anni Cappel
Erkki Virta	jäsen	Heidi Fröjd
Ulla Pihl	jäsen	Tuula Viitanen
Anneli Tunttunen	jäsen	Kenneth Karlsson

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

”Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat,
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla,
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää,
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta,
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi,
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii työohjelman ja antaa vuosittain kaupunginvaltuustolle arviointikertomuksen, joka sisältää arvioinnin tulokset. Kaupunginvaltuusto käsittelee arviointikertomuksen tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Lautakunta voi lisäksi antaa valtuustolle muitakin selvityksiä arviointia koskien, mikäli tämä katsotaan tarpeelliseksi.”

Toteuttaessaan tehtävänsä tarkastuslautakunta on hyödyntänyt muun muassa seuraavia asiakirjoja:

- hallintoelimien pöytäkirjoja
- talousarviota ja taloussuunnitelmaa vuosille 2019-2022
- talousarviota ja taloussuunnitelmaa vuosille 2020-2023
- kaupunginhallituksen allekirjoittamaa tilinpäätöstä vuodelta 2019 sekä
- tilintarkastajan raportteja

Toimintavuoden 2019 arviointia varten tarkastuslautakunta on kokoontunut 10 kertaa, sekä kuullut vastuullisia viranhaltijoita ja tutustunut eri vastuualueisiin ennakkoon laaditun työohjelman mukaisesti. BDO Audiator Ab on suorittanut lakisääteisen tilintarkastuksen JHT, KHT Andreas Holmgårdin toimiessa vastuunalaisena tilintarkastajana.

2. TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

2.1. Yleistä

Tavoitteiden saavuttaminen 2019

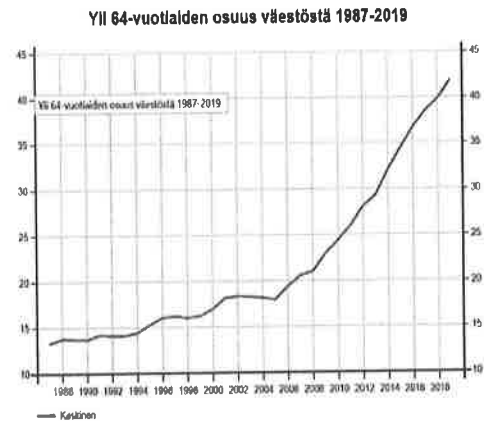
Kaskisten kaupunki esittää myös vuodelta 2019 heikon tilinpäätöksen.

Tuloslaskelma osoittaa noin 1 459 516 €:n alijäämää suhteessa alun perin budjetoituun 812 476 €:n alijäämään. Tulos oli näin ollen selvästi huonompi kuin budjetoitu. **Koko konsernin tilinpäätös osoitti 1.951.663 €: alijäämää.**

Tulosta selittävinä tekijöinä voidaan mainita erityisesti verotulot, joita kertyi olennaisesti huonommin kuin budjetoitiin ja jotka alittavat talousarvion noin 745 000 €:lla.

Kaupungin kertynyt ylijäämä tilikauden lopussa oli noin 5,7 milj. € (pienentyi noin 0,3 milj. € tilikauden aikana, koska korjattiin kirjanpidon virhe aikaisempien vuosien voittovaroja vastaan vuonna 2019). Kertynyt ylijäämä tulee pieneneeseen noin 4,2 milj. € nykyisen talousarviota koskevan suunnitelman mukaisesti. Vuosien 2020-2022 talousarviossa verot on kuitenkin budjetoitu huomattavasti korkeammiksi kuin verotulos 2019. Jos verot karttuvat samalla tasolla kuin 2019, on ylijäämä noin 3 milj. € 31.12.2022. Kaupungin ylijäämä pienenee näin ollen nopeasti. Mikäli kaupungin taloutta ei tasapainoteta, tulee ylijäämä kuluteuksi loppuun vuonna 2025. Koska kaupungin kulut ovat noin 1,5 milj. € suuremmat kuin tulot, on tasapainottamistoimenpiteet käynnistettävä välittömästi, koska 1,5 milj. €:n säästövaatimuksia tuskin voidaan toteuttaa lyhyellä aikavälillä.

Kaupungin velkataakka vuoden 2019 lopussa oli 4,88 milj. € verrattuna 3,94 milj. €:oon edellisenä vuonna. Tämä vastaa 4 882 €:n velkaantumista asukasta kohden. Maan keskiarvo vuonna 2018 oli 3 039 €. Velkataakan analysoinnissa tulee huomioida, että kaupunki omistaa satamarakenteet, joiden kirjanpitoarvo on noin 6,9 milj. € ja liikeyrityksille vuokrattavia kiinteistöjä, joiden kirjanpitoarvo on noin 1,8 milj. €. Mikäli nämä yhtiöitettäisiin, olisi kunnallinen toiminta velaton. Kaupungin taloudellisessa ongelmassa ei näin ollen ole kyse siitä, että talous on tällä hetkellä heikko, vaan että kunnallisen toiminnan rahoitus on riittämätöntä ja kuluttaa kaupungin ylijäämän nopeasti loppuun. Toinen merkittävä haaste on kaupungin väestömäärän pieneneminen sekä väestörakenne. Aasukaslukumäärä vuoden 2019 lopussa oli 1 260. Väestöstä yli 65-vuotiaita oli 41,8 % vuonna 2019. Näiden kehitys näkyy alla olevissa graafeissa:

Väestömäärän ja -rakenteen muutos johtaa siihen, että kaupungin talous muuttuu, mikä on johtanut siihen, että rahoitus pienenee, kun taas kulut eivät pienene samassa tahdissa. Kaupungin pitää näin ollen sopeuttaa kustannuksiaan vastaamaan rahoitusta.

3.2. Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että joitakin ylityksiä esiintyy suhteessa talousarvioon.

Käyttötalous toteutui talousarvion mukaisesti. Nettokulut budjetoitiin noin 11,4 milj. €:oon ja tulos oli 11,7 milj. €. Toimintakate oli -8,65 milj. € kun budjetoitu käyttökate oli -8,9 milj. €. Käyttötalouden arvio toteutui näin ollen budjetoitua paremmin.

Talousarvion sitovuustasolla esiintyi joitakin merkittäviä kustannusylityksiä. Nämä esitetään alla.

Investointiosan toteutuminen

Investoinnit oli budjetoitu noin 1 671 000 €:oon netto ja ne toteutuivat 810 000 €:oon netto.

Lainanoton toteutuminen

Lainanotto oli budjetoitu kasvamaan 2,5 milj. €. Toteutumana lainakanta kasvoi noin 840 000 €.

4. Toimialojen toiminnan ja talouden arviointi

4.1. Hallinto

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan toiminnalliset tavoitteet on olennaisilta osin saavutettu. Toimialan taloudellisia tavoitteita ei saavutettu. Nettokustannukset olivat noin 89 000 € korkeammat kuin budjetoidut.

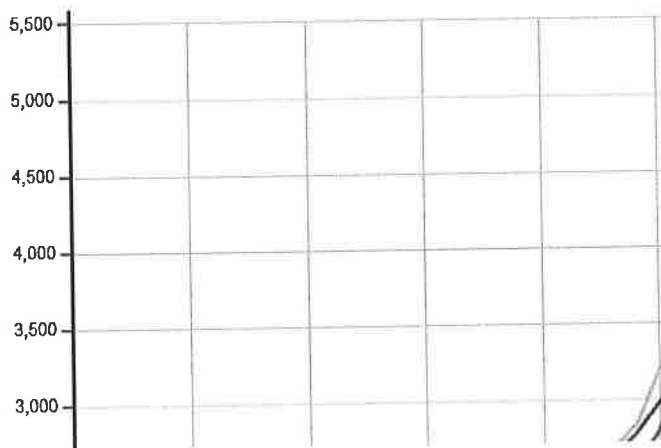
Kaupungin huonon taloudellisen tilanteen vuoksi on noudatettava tarkkaa talousarviokuria. Mahdolliset uudelleenjärjestelykulut voivat aiheuttaa lisäkustannuksia hallinnolle mutta muutaman vuoden aikavälillä täytyy yleishallinnon kustannuksia pienentää, jotta kaupungin talous voidaan sopeuttaa rahoitukseen. Muiden kuntien kanssa tulee tehdä vertaisvertailuja ja löydettävä Kaskisille sopivia ratkaisuja. Verrattuna esimerkiksi Korsnäsin kuntaan maksaa Kaskisten kaupungin hallinto 100 000 € enemmän vuodessa huolimatta siitä, että Korsnäs on suurempi kunta.

4.2. Perusturva

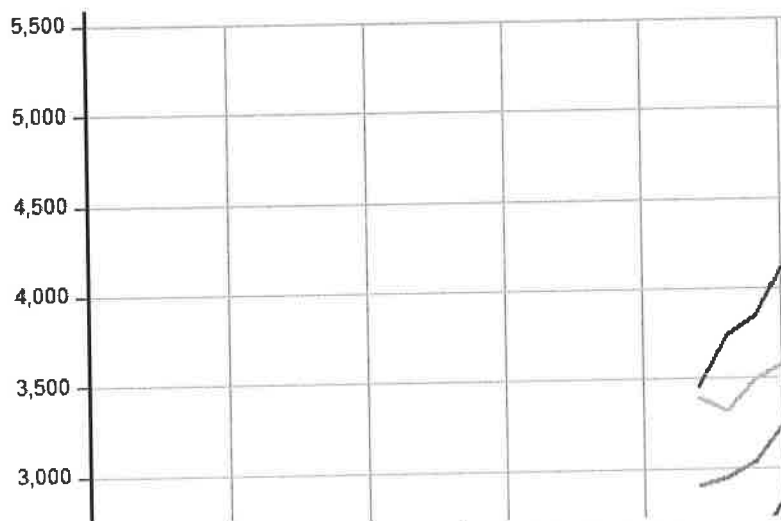
Tarkastuslautakunnan arvion mukaan toiminnalliset tavoitteet on olennaisilta osin saavutettu. Toimialan taloudelliset tavoitteet eivät täytyneet ja talousarvio ylittyi noin 189 000 €.

Tarkastuslautakunta toteaa, että hoitokustannus henkeä kohden on Kaskisissa korkea. Verrattuna lähikuntiin on kustannus Kaskisissa melkein kaksinkertainen henkeä kohden. Jos Kaskista verrataan kuntiin, joissa on vastaava väestömäärä /väestörakenne, voidaan todeta, että Kaskisten kulut ovat noin 15 % korkeammat kuin vertailukunnissa Sysmä, Kuhmoinen ja Puumala. 15 % vastaa noin 1 milj. €:a. Kaskisten perusturvakulut henkeä kohden kuuluvat maan korkeimpiin.

Sosiaali- ja terveystoiminta yhteensä nettokäyttökus

Sosiaali- ja terveystoiminta yhteensä nettokäyttökus

Tarkastuslautakunta katsoo, että kaupungin on käytävä läpi perusturvakulunsa ja verrattava palvelutasoa muihin vastaavan suuruisiin kuntiin sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin kulujen saamiseksi lähelle vertailukuntien kuluja. Kustannuseroa ei voitane selittää vain tehokkuuseroilla vaan tehostamisten ohessa kaupungin on syytä myös käydä läpi ne palvelut, **joiden ylläpito on välttämätöntä ja tehdä muutoksia palvelurakenteeseen.**

4.3. Koulutus

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan koulutuksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin.

4.4. Tekninen osasto

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan tekninen osasto saavutti pääosin taloudelliset tavoitteensa. Kaskisten infrastruktuurin kunnossapitotarve on suuri. Tarkastuslautakunta katsoo, että infrastruktuurin kunnossapitoa varten tulee tehdä pitkäaikaissuunnitelma.

Satamarakenteiden vuokraus kirjataan kirjanpidossa tekniselle osastolle. Tarkastuslautakunta katsoo, että satamarakenteet tulee yhtiöittää tai käsitellä omalla kustannuspaikallaan kaupungin kirjanpidossa siten, että kirjanpidossa seurataan paljonko kustannuksia ja tuloja satamarakenteet tuottavat.

4.5. Verot ja valtionosuudet

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan verojen budjetointi ei onnistunut vuonna 2019. Koska kaupungin väestönkehitys on ollut negatiivinen samanaikaisesti kun väestö ikääntyy, on tarkastuslautakunnan mielestä välttämätöntä, että kaupunki tekee tarkan ennusteen verotuloista ja valtionosuuksista. Kun väestö ikääntyy, tulee tulevaisuudessa tapahtumaan siirtyminen verotuloista valtionosuuksiin. On tärkeää, että kaupunki on valmistautunut tähän muutokseen ja sopeuttaa kustannuksiaan tuleviin tuloihin. Mikäli vähenevät verot voidaan kompensoida lisääntyvillä valtionosuuksilla, tulevat säästövaatimukset pienenevät.

4.6 Kuntakonserni

Tarkastuslautakunta toteaa kokonaisuutena, että kaupungilla ei ole toimivaa strategiaa konserniyhtiöiden johtamiseksi. Kaupungilla on nykyään johdettavanaan sellaista toimintaa, joka tapahtuu markkinaehtoisesti ja pitäisi yhtiöittää. Kaskisten kaupungin elinkeinoelämälle on erittäin tärkeää, että kaupungin tytäryhtiöt toimivat, koska näillä on tärkeä tehtävä elinkeinoelämän infrastruktuurin toiminnan kannalta.

Kaskisten satama

Tarkastuslautakunta katsoo, että nykyinen järjestely, jossa kaupunki omistaa sataman rakenteet ja satamayhtiö pyörittää toimintaa, aiheuttaa huolta koskien yhtiön hoitamista. Nykytilanteessa satama on sekä tehnyt tarpeellisia korjauksia satamalaiturirakenteisiin että maksanut vuokraa, mikä aiheuttaa sen, että sataman taloudellinen tilanne on heikko. Koska satamatoiminta on erittäin pääomavaltaista, on äärimmäisen tärkeää, että konserni huolehtii sataman rahoituksen turvaamisesta ja siitä, että sataman infrastruktuurin ylläpitämiseksi on resursseja. Tarkastuslautakunnan mielestä kaupungin on syytä selvittää, olisiko tarkoituksenmukaisempaa siirtää satamarakenteet yhtiölle ja antaa yhtiön itse kehittää toimintaa.

Kaskisten kiinteistöt

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunki harjoittaa itse liikekiinteistöjen vuokrausta, mikä pitäisi yhtiöittää kuntalain vaatimuksen mukaisesti. Tarkastuslautakunta katsoo, kaupungin on syytä selvittää paras mahdollinen ratkaisu liikekiinteistöjen yhtiöittämisiksi ja pitää kiinteistöjen myyntiä Oy Kaskisten kiinteistöille yhtenä vaihtoehtona.

Kaskisten Energia

Tarkastuslautakunta katsoo, että Kaskisten Energian toiminta on käytävä läpi ja turvattava. Kaskisten Energian taloudellinen tilanne on huono ja konsernin on ryhdyttävä toimiin siten, että toiminta on taloudellisesti vakaata pitkällä aikavälillä.

4.8 Talouden tasapainottaminen

Kuten edellä on todettu, Kaskisten kaupungin talous heikentyy nopeassa tahdissa. Taloutta täytyy tasapainottaa kehityksen kääntämiseksi. Tarkastuslautakunta katsoo, että kaupungin on syytä **laatia nopeasti uusi toimenpideohjelma, joka sisältää rakenteellisia muutoksia**, viimeistään 30.9. 2020 mennessä.

5. YHTEENVETO

Kaskisten kaupungin talous heikentyy nopeasti. Tarkastuslautakunta katsoo, että kaupungin päättäjien on nopeasti ryhdyttävä toimenpiteisiin taloudellisen tilanteen parantamiseksi. Taloudellisen tilanteen parantaminen tulee merkitsemään kaupungin palvelutason supistumista. Jotta työ Kaskisten kaupungin talouden tasapainottamiseksi ja kaupungin elinehtojen turvaamiseksi onnistuu, tarvitaan kaikkien poliittisten puolueiden yhteistyötä ja kokonaisuuden näkemistä.

Kuntalain 121 § 5 mom:n mukaan kunnanhallituksen on annettava valtuustolle lausunto niistä toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Koska taloudellinen kehitys on huono ja kaupungin verorahoituksessa on suuria poikkeamia verrattuna vahvistettuun talousarvioon (745.000 €), tarkastuslautakunta ehdottaa, että kaupunginvaltuusto pyytää kirjallisen selvityksen kaupunginhallitukselta viimeistään 14.8.2020.

Kaskisissa 5. toukokuuta 2020

Mirja Högstrand, pj

Ilkka Hovi

Elin Nilsson

Anneli Tunttunen

Erkki Virta

KASKÖ STAD

REVISIONSNÄMNDENS UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2019 Till stadsfullmäktige i Kaskö stad

1. REVISIONSNÄMNDEN 2017-2021

Av stadsfullmäktige för mandatperioden 2017-2021 vald revisionsnämnd har följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter		Personliga ersättare
Erkki Nykänen	ordförande	Roger Roos
Ilkka Hovi	viceordförande	Anni Cappel
Erkki Virta	ledamot	Heidi Fröjd
Ulla Pihl	ledamot	Tuula Viitanen
Anneli Tunttunen	ledamot	Kenneth Karlsson

I kommunallagens 121 § stadgas följande gällande revisionsnämndens uppgifter:

”Fullmäktige tillsätter en revisionsnämnd för organiseringen av granskningen av förvaltningen och ekonomin samt utvärderingen. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Revisionsnämnden ska

- 1) bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om,
- 2) bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
- 3) bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet, om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning,
- 4) se till att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas,
- 5) övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iaktas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige,
- 6) för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga”.

För utförandet av uppdraget har revisionsnämnden tagit del av bl.a. följande handlingar:

- förvaltningsorganens protokoll
- budgeten och ekonomiplanen för åren 2019-2022
- budgeten och ekonomiplanen för åren 2020-2023
- av stadsstyrelsen undertecknat bokslut för år 2019 samt
- revisorns rapporter

Revisionsnämnden har hållit 10 möten gällande utvärderingen av verksamhetsåret 2019, hört ansvariga tjänsteinnehavare och bekantat sig med olika ansvarsområden enligt separat fastställt arbetsprogram. BDO Audiator Ab har skött den lagstadgade revisionen med OFGR, CGR Andreas Holmgård som ansvarig revisor.

2. UPPNÅENDET AV DE ÖVERGRIPANDE EKONOMISKA OCH VERKSAMHETSMÄSSIGA MÅLSÄTTNINGARNA

2.1. Allmänt

Målförverkligandet specifikt för år 2019

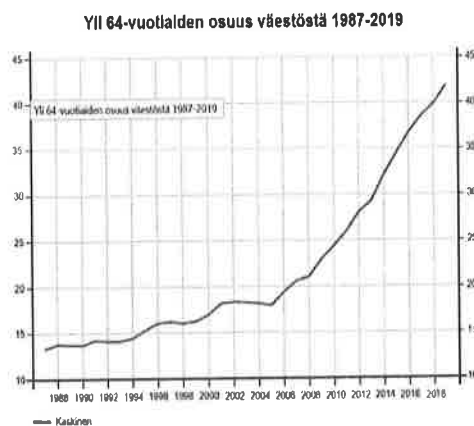
Kaskö uppvisar även år 2019 ett svagt bokslut.

Resultaträkningen uppvisar ett underskott på ca 1 459 516 € mot ett ursprungligt budgeterat underskott om 812 476 €. Utfallet var således klart sämre än budgeterat. Hela koncernens resultaträkning uppvisar ett underskott på 1 951 663 €

Som förklarande faktor till resultatet kan nämnas speciellt skatteinkomster som influtit väsentligen sämre än budgeterat och understiger budgeten med ca 745 000 €.

Stadens ackumulerade överskott vid bokslutstidpunkten var ungefär 5,7 milj. € (minskade med ca 0,3 milj. € under räkenskapsperioden då ett fel korrigerats i bokföringen mot tidigare års vinster år 2019). Det ackumulerade överskottet kommer i enlighet med den gällande budgeten-ekonomiplanen att minska till 4,2 milj. €. I budgeten och ekonomiplanen för år 2020-2022 är skatterna dock betydligt högre budgeterade än skatteutfallet 2019. Om skatterna inflyter på samma nivå som 2019 är överskottet ca 3 miljoner € 31.12.2022. Stadens överskott minskar således i en snabb takt. Ifall stadens ekonomi inte balanseras kommer överskottet att vara förbrukat år 2025. Eftersom stadens kostnader är ca 1,5 miljoner € större än inkomsterna behöver balanseringsåtgärderna inledas omedelbart eftersom sparkravet på 1,5 miljoner € knappast kan förverkligas under en kort tid.

Stadens skuldbörda i slutet av 2019 var 4,88 milj. € jämfört med 3,94 milj. € föregående år. Detta motsvarar en skuldbörda om 4 882 € per invånare. Landets genomsnitt år 2018 var 3 039 €. Vid analysering av lånebördan bör noteras att staden äger hamnkonstruktioner till ett bokföringsvärde om ca 6,9 miljoner € och fastigheter som hyrs ut till affärsföretag till ett bokföringsvärde om ca 1,8 miljoner €. Ifall dessa bolagiserades skulle den kommunala verksamheten vara skuldfri. Stadens ekonomiska problem handlar således inte om att man i nuläget har en dålig ekonomi utan att den kommunala verksamhetens finansiering är otillräcklig och förbrukar stadens överskott snabbt. En annan betydande utmaning är stadens befolkningsminskning samt befolkningsstruktur. Invånarantalet i slutet av år 2019 var 1 260 invånare. Andelen av befolkningen över 65 år var år 2019 41,8 %. Utvecklingen av dessa ses i nedanstående grafer:

Förändringen av befolkningens mängd och befolkningsstrukturen gör, att stadens ekonomi ändrat vilket har lett till att finansieringen minskar medan kostnaderna inte minskar i samma takt. Staden bör således anpassa sina kostnader till att motsvara finansieringen.

3.2. Budgetens förverkligande

Revisionsnämnden konstaterar att det förekommer en del budgetöverskridningar relaterat till budgeten.

Driften förverkligades i linje med budgeten. Nettokostnaderna var budgeterade till ca 11,4 miljoner € och utfallet var 11,7 miljoner €. Verksamhetsbidraget var -8,65 miljoner € mot ett budgeterat driftsbidrag om -8,9 miljoner €. Driftsbudgeten utföll således bättre än budgeterat.

Det förekom några betydande kostnadsöverskridningar på budgetens bindningsnivå. Dessa framförs nedan.

Investeringsdelens förverkligande

Investeringarna var budgeterade till ca 1 671 000 € netto och förverkligades till ett belopp om 810 000 € netto.

Upplåningens förverkligande

Upplåningen var budgeterad att öka med 2,5 milj. €. Utfallet var en ökning av lånebeståndet med ca 840 000 €.

4. Utvärdering av sektorernas verksamhet och ekonomi

4.1. Förvaltning

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna har till väsentliga delar uppnåtts. Sektorns ekonomiska målsättningar uppnåddes inte. Nettokostnaderna var ca 89 000 € högre än budgeterat.

Då stadens ekonomiska läge är dåligt måste en strikt budgetdisciplin iakttas. Eventuella strukturförändringar kan medföra tilläggskostnader för förvaltningen men på några års sikt behöver kostnaderna för allmän förvaltning minska för att stadens ekonomi skall kunna anpassas till finansieringen. Benchmarking med andra kommuner behöver göras och lösningar

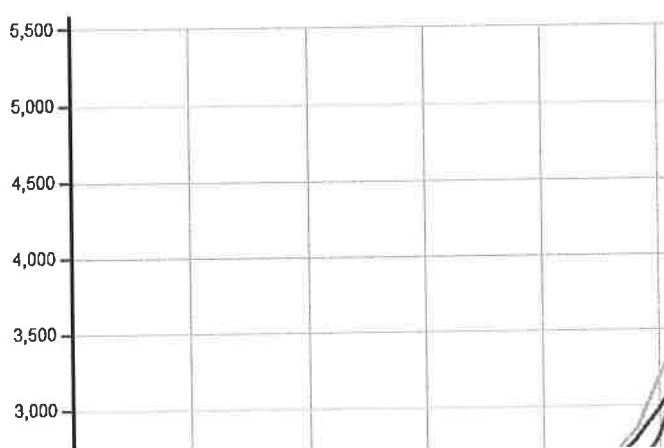
hittas som passar för Kaskö. T.ex. jämfört med Korsnäs kommun har Kaskö stad 100 000 € dyrare förvaltning per år trots att Korsnäs är en större kommun.

4.2. Grundtrygghet

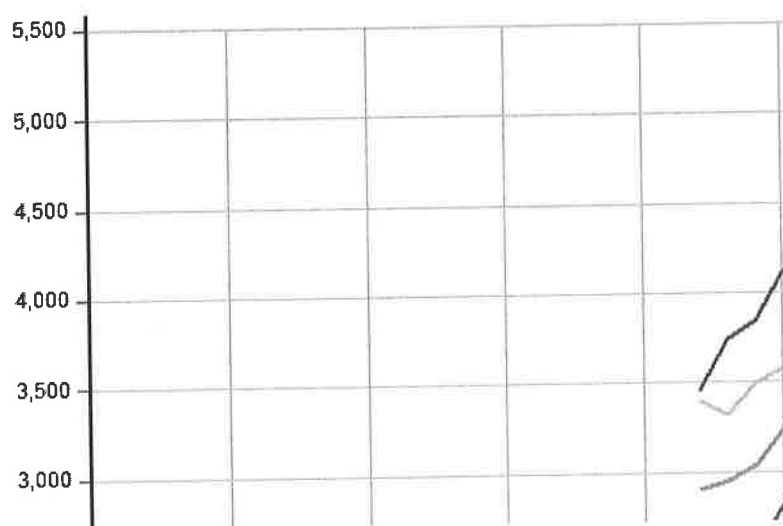
Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna har till väsentliga delar uppnåtts. Sektorns ekonomiska målsättningar uppfylldes inte och budgeten överskreds med ca 189 000 €.

Revisionsnämnden konstaterar att kostnaden för vård per capita i Kaskö är hög. I förhållande till närliggande kommuner är kostnaden nästan dubbelt så hög per capita i Kaskö. Ifall Kaskö jämförs med kommuner med motsvarande demografi kan konstateras att Kaskös kostnader är ca 15 % högre än jämförelsekommunerna Sysmä, Kuhmoinen och Puumala. 15 % motsvarar ca 1 miljon €. Kaskös kostnader för grundtrygghet per capita torde höra till landets högsta.

Sosiaali- ja terveystoiminta yhteensä nettokäyttökus

Sosiaali- ja terveystoiminta yhteensä nettokäyttökus

Revisionsnämnden anser att staden bör gå igenom sina kostnader för grundtrygghet och jämföra servicenivån med andra motsvande storleks kommuner samt skrida till åtgärder för

att få kostnaderna att närma sig jämförelsekommunernas kostnader. Kostnadsskillnaden torde inte bara kunna förklaras med skillnader i effektivitet utan förutom effektiviseringar bör staden också se över **vilken service som är nödvändig att upprätthålla och göra förändringar i servicestrukturen.**

4.3. Utbildning

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningarna för bildningen uppnåddes.

4.4. Tekniska avdelningen

Revisionsnämnden bedömer att den tekniska avdelningen uppnått sina ekonomiska målsättningar huvudsakligen. Infrastrukturen i Kaskö har ett stort underhållsbehov. Revisionsnämnden anser att en långsiktig plan för underhåll av infrastrukturen behöver göras.

Uthyrningen av hamnkonstruktionerna till hamnen bokförs under tekniska avdelningen. Revisionsnämnden anser att hamnkonstruktionerna bör bolagiseras eller hanteras som ett eget kostnadsställe i stadens bokföring så att det i bokslutet följs upp hur mycket kostnader och inkomster hamnkonstruktionerna genererar.

4.5. Skatter och statsandelar

Revisionsnämnden bedömer att budgeteringen av skatter inte lyckades år 2019. Då stadens befolkningsutveckling varit negativ samtidigt som befolkningen åldras anser revisionsnämnden det nödvändigt att staden gör en noggrann prognos för hur skatteinkomsterna och statsandelarna. Då befolkningen åldras torde en förskjutning ske från skatteinkomster till statsandelar i framtiden. Det är viktigt att staden är förberedd på denna förskjutning och anpassar sina kostnader till de framtida inkomsterna. Ifall sjunkande skatter kan kompenseras med ökande statsandelar kommer sparkravet att vara mindre.

4.6 Kommunkoncernen

Revisionsnämnden konstaterar som helhet att staden inte har en fungerande strategi för hur koncernbolagen skall styras. Staden har idag i sin egen regi sådan verksamhet som sker på marknaden och borde bolagiseras. Det är synnerligen viktigt för Kaskö stads näringsliv att stadens dotterbolag fungerar då bolagen har en viktig funktion för att infrastrukturen för näringslivet fungerar.

Kaskö hamn

Revisionsnämnden anser att dagens arrangemang, där staden äger hamnens konstruktioner och hamnbolaget driver verksamheten, skapar bekymmer gällande skötseln av bolaget. I nuläget har hamnen både gjort behövliga reparationer på kajkonstruktionerna och betalt hyra vilket gör att hamnens finansiella läge är svagt. Eftersom hamnverksamhet är väldigt kapitalintensivt är det av yttersta vikt att koncernen ser till att hamnens finansiering tryggas och att resurser finns för att upprätthålla hamnens infrastruktur. Revisionsnämnden anser att staden bör utreda huruvida det skulle vara mera ändamålsenligt att överföra hamnkonstruktionerna till bolaget och låta bolaget i egen regi utveckla verksamheten.

Kaskö fastigheter

Revisionsnämnden konstaterar att staden i egen regi bedriver fastighetsuthyrning av affärsfastigheter som bör bolagiseras enligt kommunallagens krav. Revisionsnämnden anser att staden bör utreda bästa möjliga lösning för en bolagisering av affärsfastigheterna och anser att en försäljning av fastigheterna till Kaskö fastigheter Ab är ett alternativ.

Kaskö Energi

Revisionsnämnden anser att verksamheten i Kaskö Energi måste ses över och verksamheten tryggas. Kaskö Energis ekonomiska läge är dåligt och koncernen bör åtgärda verksamheten så att den är ekonomiskt stabil på lång sikt.

4.8 Balansering av ekonomin

Som ovan konstateras försämras Kaskö stads ekonomi i snabb takt. För att vända utvecklingen behöver ekonomin balanseras. Revisionsnämnden anser att staden bör i snabb takt **upprätta ett nytt åtgärdsprogram som innehåller strukturella förändringar**, senast 30.9.2020.

5. SAMMANFATTNING

Kaskö stads ekonomi försämras snabbt. Revisionsnämnden anser att beslutsfattare i staden snabbt behöver skrida till åtgärder för att förbättra den ekonomiska situationen. Förbättringen av den ekonomiska situationen kommer att innebära att servicenivån i staden minskar. För att arbetet med att balansera Kaskö stads ekonomi och trygga Kaskö stads fortsatta existens skall lyckas behöver alla politiska partier samarbeta och se till helheten.

Enligt KomL § 121 mom. 5 skall kommunstyrelsen ge fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder. Med anledning av den dåliga ekonomiska utvecklingen och de stora avvikelser i stadens skattefinansiering gentemot fastställd budget (745.000 €) föreslår revisionsnämnden att stadsfullmäktige inbegär en skriftlig förklaring av stadsstyrelsen senast 14.8.2020.

Kaskö den 5 maj 2020

Mirja Högstrand, ordf.

Ilkka Hovi

Elin Nilsson

Anneli Tunttunen

Erkki Virta